

Gulyás Balázs, a HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat elnöke a Nature 652, 1420 (2026) számában azt állította, hogy a kutatóhálózat az önkormányzati elve alapján működik, és hogy a közelmúltbeli reform szükséges és indokolt volt. A Tudományos Dolgozók Demokratikus Szakszervezetének képviselőiként vitatjuk ezeket az állításokat: a kutatóhálózat egyre centralizáltabbá vált, az „önkormányzatiság” pedig az elnök és az igazgatótanács autonómiájára szűkölt. A reform felülről lefelé irányuló, átláthatatlan átalakítás volt, tisztázatlan célokkal és jelentős kockázatokkal.

A kutatóhálózat már Gulyás kinevezése előtt is folyamatos átalakításokon ment keresztül, amely folyamat az ő vezetése alatt felgyorsult. 2024-ben nemzetközi bizottsággal készítettett értékelést a hálózatról. Az értékelés eredményeit nem hozták nyilvánosságra, de a rendelkezésre álló korlátozott információk, köztük az átvilágítást vezető Zehnder professzor nyilatkozatai alapján a hálózat jól teljesít, különösen a krónikus alulfinanszírozottság fényében.

Az elmúlt évben a kutatóhálózat a bizonytalanság állapotában volt egy olyan tervezett átalakítás közepette, amely privatizációt és többletforrásokat ígért. A célok ezúttal is tisztázatlanok voltak, az átalakítás pedig a dolgozókkal való egyeztetés nélkül zajlott. Miután a kormány úgy döntött, hogy folytatja a folyamatot és pluszforrásokat biztosít, Gulyás váratlanul bejelentette, hogy a négy társadalom- és bölcsészettudományi intézetet áthelyezik az Eötvös Loránd Tudományegyetemhez, kizárva őket a többletforrásokból, továbbra is fenntartva a súlyos pénzügyi bizonytalanságot a négy központban. Ezt a döntést – a kutatóhálózat dolgozóinak széles körű tiltakozása ellenére – másfél hónapos időkeretben hajtották végre.

Mindezek fényében komolyan megkérdőjelezhető, hogy mennyiben tekinthető a kutatóhálózat valóban „önkormányzatinak”, illetve mennyire tekinthető átgondoltnak a reform.